

Betlémská noc

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na těchto bohoslužbách, v tento první svátek vánoční, slovy apoštolskými: *Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen*

Introit: (Žalm 139, 12-14)

12 *Žádná tma pro tebe není temná: noc jako den svítí, temnota je jako světlo.*

13 *Tys to byl, kdo utvořil mé ledví, v životě mé matky jsi mě utkal.*

14 *Tobě vzdávám chválu za činy, jež budí bázeň: podivuhodně jsem utvořen, obdivuhodné jsou tvé skutky, toho jsem si plně vědom.*

Píseň: EZ 458 - Velebme vždy s veselím

Modlitba

Hospodine, Bože náš, stal ses malým dítětem a změnil tím dějiny celého světa. Prožíváš s námi počátky nových etap a okolností našeho života. Děkujeme ti, že jsi vždycky s námi. Toužíme s plným vědomím nést světu zvěst víry, pokoje a naděje, kterou přinášíš do tohoto světa. Děkujeme, že Tvá milost stále trvá a vyvyšujeme Tvé jméno nad každé jméno. Prosíme, obdaruj nás dnes moudrosti k pochopení Tvého Slova. Naplň naše srdce pokojem a radostí z toho, že si k nám poslal Spasitele a Vykupitele. Prosíme vyslyš naše modlitby. Amen

I. Čtení (Lk 2, 1-15)

Milí bratři a milé sestry v Pánu Ježíši Kristu, vyslechněte si slova z Písma svatého, jak je nacházíme zapsaná v evangeliu podle Lukáše 2, 1-15.

1 *Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu.*

2 *Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius.*

3 *Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města.*

4 *Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova,*

5 *aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě.*

6 *Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina.*

7 *I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou.*

8 *A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda.*

9 *Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň.*

10 *Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechnen lid.*

11 *Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.*

12 *Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“*

13 *A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha:*

14 *„Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“*

15 *Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“*

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

---

Slůvko dětem

Píseň: „Všechny děti v celém světě“ ze zpěvníku „Bud' Tobě sláva“

Píseň: EZ 477 - Jdu klanět se ti k jeslím sám

Kázání (Lk 2, 16-20)

Slova Písma svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, a která nám poslouží jako základ kázání, jsou zapsaná v evangelium podle Lukáše, ve 2 kapitole, 16-20 verši.

16 Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí.

17 Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti.

18 Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli.

19 Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom.

20 Pastýři se pak navrátili, oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Milí bratři, milé sestry,

máme před sebou scén, nad kterou bychom mohli tiše rozjímat bez přestání. Boží Syn leží ve stáji na seně, kterým se krmí zvířata! Jsou tam pastýři nejchudší z chudých, a přesto jim Bůh prokázal přízeň a oni se jako první dozvěděli o narození Spasitele.

Všimněme si tu jednoho z mnoha paradoxů, jimiž jsou protkána všechna čtyři evangelia. Boží Syn, který se narodí v Betlémě, městě Davidově a který má usednout na jeho trůn a panovat navěky, bude od prvních dnů svého života poddán vládě římského okupanta – císaře Augusta. I samo místo narození, ačkoli bylo předpovězeno proroky, se zdá být určeno vládou současného imperátora. Právě na jeho rozkaz se Josef a Maria vydali na cestu a podrobili se všeobecnému sčítání lidu.

Přesně tento souběh lidské vlády nad okupovanou Palestinou a narození Ježíše, krále celého světa, ukazuje na **charakter Kristova panování**. Od prvních dnů svého pozemského života, že jeho vláda se nezakládá na násilí, moci a útlaku.

Bůh si nepodrobuje svět mečem. Bůh vládne službou.

Pro matku očekávající brzký příchod dítěte na svět to byla velice nebezpečná cesta. Putování do Betléma z příkazu římského císaře mělo však znamenat **uskutečnění Božího záměru**. Proto vyžadovalo naprostou důvěru a svěření se Bohu.

Marie a Josef se budou dostávat do mnoha bolestných, překvapivých a často i nepochopitelných situací. Právě v nich budou **naplňovat úkol**, který jim Pán Bůh svěřil. V moci víry přijmou všechny události, do nichž je okolnosti postaví. Nebrání se, neutíkají, nehledají záruky.

Ptejme se sami sebe, jak jsme na pozvání žít život na této zemi odpovídali. Obvykle velice zřetelně cítíme, že **vystavování se riziku je bolestné**, protože nám hrozí hlubší zranění. A protože v nás vězí jakýsi přirozený strach z jakéhokoli zranění.

Řídíme-li se však alespoň trochu životním realismem, snadno si uvědomíme, že veškeré lidské zabezpečování se je velice podmíněnou záležitostí. Někdy postačí i docela malá změna vnějších podmínek, a celý budovaný systém sebeobrany a zabezpečení se zřítí jako domeček z karet. Budování lidských jistot zde na zemi často **připomíná dětské hrady z písku na mořské pláži**. Výsledek mnohahodinové práce zničí jediná vlna.

Jenže Jeho slova nepozbývají platnosti ani dnes. V této souvislosti myslíme na těhotnou Marii a jejího muže Josefa na cestě do Betléma uprostřed nejistot, nebezpečí, **avšak s plnou důvěrou v Boha**. Ať je nám tato jejich důvěra výzvou ve všech těžkých životních situacích, zvláště tehdy, když nám zůstává smysl našeho úsilí, naší modlitby a práce, skryt.

Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. Samo evangelijní líčení Ježíšova narození je velmi stručné a prosté. Lukáš zmiňuje pouze tradiční zavnutí děťátka do plenek a jeho položení do jeslí. To vše se mohlo odehrát v jeskyni pro dobytek proto, že se pro Božího Syna nenašlo místo v hostinci.

Povšimněme si neobvyklosti místa Ježíšova narození – stáj pro dobytek. Bůh přišel na svět bez zlata a stříbra, zato uprostřed bláta. Boží Syn přichází na svět jako ten nejposlednější z chudých, v jeskyni pro dobytek – a zemře také jako nejchudší z chudých – nahý na dřevě hanby uprostřed dvou zlosynů a jako zločinec.

Ježíš přichází na svět, aby nám ukázal cestu. Ten, jenž přišel, aby nám ukázal nesmírnost Království, si zvolil narození v těsných jeslích. Ten, jenž přišel, aby nás oblékl šatem nesmrtelnosti, nechtěl být zavinut do hedvábných plenek, ... ale do těch nejbídnějších. Ten, jenž přišel, aby uvolnil naše ruce a nohy ke konání dobrých skutků, dovolil, aby byl položen do úzké kolébky. **Co na to říci, bratři?** Čím se odvděčit Hospodinu za všechno, co nám prokázal?

Evangelijním vzorem jsou pastýři. Kým byli? V Ježíšově době patřili v Palestině k nejnižší společenské třídě, která sklízela všeobecné pohrdání. Obecně se netěšili dobré pověsti: byli pokládáni za nepoctivce a zloděje. A právě pro tyto pohrdané judské pastýře se **rozjasnila betlémská noc**. Oni jsou jako první pozvání k setkání s Mesiášem. Jako první vzdávají hold. Protože jsou judští pastýři chudí a prostí, spontánně, bez odporu a pochybností padají na kolena před Božím Synem, který leží v chlévě v jeslích.

Uvedením pastýřů na scénu Ježíšova narození nám Lukáš otvírá celou sérii Kristových setkání s chudými, nemocnými, posedlými, hříšníky, celníky. Uznávajíce svou vlastní bídu, slabosti, hřích a zotročení staňme pokorně v hloučku chudých a pohrdaných pastýřů. Pojďme pokloňme se spolu s nimi Ježíši.

Dnes slavíme toto **Boží sestoupení** do našeho světa, které pro nás znamená, že Bůh bezvýhradně přijal naše lidství se vším jeho omezením, se vsí bídou a křehkostí, které jsou zde vyjádřeny porodem ve velmi provizorních podmínkách. Nebeská záře se při tom nerozprostírá kolem žlabu, ve kterém leží Ježíšek. Jeho poznávacím znamením není svatozář, ale právě ty plínky a položení do žlabu. Ježíšovo narození nám dosvědčuje, že Bůh vůči nám nemá žádné zábrany a nic z naší bídy mu není překážkou v tom, aby i v našich životech zjevoval svoji slávu. Amen

Modlitba

Laskavý Otče, přišel jsi k nám ve svém Synu, děkujeme ti, žes nám dal dočkat se zase Vánoc a připomínat si, že tu ve světě, všelijak temném, nejsme sami, ale že jsi tu s námi. Dej nám znovu zakoušet pokoj a radost, které plynou z Ježíšova narození. **Amen.**

Ticho – 30 sekund

Píseň: EZ 472 - Aj, růže rozvila se

Večere Páně

Vyznání vin

Dobrotivý Bože, předstupujeme před tvou tvář ve jménu Pána Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Spasitele. V upřímné lítosti Ti vyznáváme své viny. Svou neposlušností jsme přestupovali tvůj zákon a svou lehkomyšlností a sobectvím jsme rozmnožili své dluhy vůči Tobě i svým bližním. Víme, že si nezasloužíme nic než tvé odsouzení. Avšak prosíme pro tvého milého Syna Ježíše Krista, kterého si poslal jako světlo k nám, abys nám odpustil naše hříchy. A ze své milosti dej, abychom ti v moci tvého Ducha sloužili v novotě života. Samému Pánu Bohu, který zná všechna naše myšlení, slova i činy, upřímně vyznávejme:

1. Vyznáváte, že jste proti Pánu Bohu a svému bližnímu provinili? / Vyznáváte-li, odpovězte: **VYZNÁVAME**.
  - vyznávat své hříchy máme, protože věrný je Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil naše hříchy a očistil nás ode všech nepravostí.
2. Věříte, že Bůh, pro zásluhy svého milého Syna a Spasitele našeho Ježíše Krista, se nad vámi smiluje a odpustí vám? /Věříte-li, odpovězte: **VĚŘÍME**.
  - věřit ovšem máme, neboť tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný

3. Odpouštíte všem, kdo se proti vám provinili, nebo vám, jakkoliv ublížili? Odpouštíte-li, odpovězte: **ODPOUŠTÍME.**

- na odpuštění nemáme zapomínat, protože i nám už bylo hodně odpuštěno.

A tak když toto všechno vyznáváte, věříte a odpouštíte s pomocí Boží – přijměte do svých srdcí slovo milosti:

Slovo milosti (2. Kor 4, 5-6)

A. Text:

5 *Vždyť nezvěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána, a sebe jen jako vaše služebníky pro Ježíše.*

6 *Neboť Bůh, který řekl „ze tmy ať zazáří světlo“, osvětlil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově.*

B. Pozdrav pokoje: na znamení pokoje a odpuštění – pozdravte se mezi sebou navzájem slovy „**Pokoj tobě**“

C. Apoštolské vyznání víry: Věřím v Boha Otce...

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Slova ustanovení (1Kor 11, 23-26)

23 *Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, **vzal chléb**,*

24 *vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku.“*

25 *Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: „**Tento kalich** je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“*

26 *Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.*

Epikléze (modlitba)

Milostivý Bože pohleď na nás a vyslechni naše modlitby. Ke komu bychom šly, Pane, vždyť Ty máš Slova věčného života. Když je v nás tma, kam můžeme jít? Když k naší duši proniká chlad, kam můžeme jít? Když nám čas prokluzuje mezi prsty, kam můžeme jít? Když v nás stoupa neklid a trápí nás, kam můžeme jít? K Tobě chceme jít, náš Bože. Tvá přítomnost, ať je našim světlem a teplem, Tvá blízkost, ať nám přinese pokoj a bezpečí. Amen

Pozvání

Ke stolu Kristovu jsou bez rozdílu církevní příslušnost zváni všichni bez rozdílu církevní příslušnosti. Kdo chcete, přijměte jeho pozvání, ať přicházíte odkudkoli. Děti taktéž!

Píseň během vysluhování – EZ 463 - Jakož o tom proroci

- *Vezměte a jezte to jest tělo mé, které se za vás vydává.*
- *Vezměte a pijte to jest kalich mé krve, která se prolévá za vás na odpuštění hříchů.*

Propouštění

A. *A kde se rozjasní, tam je světlo. Proto je řečeno: Probud' se, kdo spíš, vstaň z mrtvých, a zazáří ti Kristus.*

B. *Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové!*

C. *Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha*

„Jděte v pokoji“

Děkovná modlitba

Bože, náš děkujeme Ti, že nás přijímáš za své děti. Děkujeme Ti, že se můžeme scházet ve Tvém jménu. Tvé skutky si chceme připomínat, Tvé cesty chceme vyhledávat a Tvému Slovu chceme naslouchat. O to vše prosíme v méně Tvého Syna Ježíše Krista. Amen

---

Píseň: EZ 478 - Čas radosti, veselosti

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Dobrotivý Bože, děkujeme ti, že dnes jsme se mohli opět setkat společně

- Pane, dnes si nás vedl k tomuto setkání, prosíme, když se nyní rozejdeme, doprovázej nás cestou svým laskavým a naléhavým Slovem, každého na jeho místo, do jeho zkušeností, záležitostí, starostí, radostí i nadějí.
- Pane, provázej nás, abychom nepodléhali zahleděnosti do sebe; zvláště sobectví a lhostejnost u nás přemáhej.
- Pane, prosíme tě za celý svět, za naši společnost, abychom poznávali skutečnou radost a smysl života
- Pane, prosíme za otevřené srdce pro osamělé, úlevu pro nemocné, nový začátek pro odstrčené, naději věčného života pro umírající.
- předkládáme ti vyhnance z domovů a vězně, oběti násilí, války a lidské zloby.
- Pane, Tvé péči poroučíme všechny z tohoto sboru, přimlouváme se za ty, kdo mají trápení, jsou v nemocech a zkouškách.
- Děkujeme ti, Bože Otče, že to všechno smíme předložit tobě, který daleko lépe víš, co potřebujeme my a celé tvé stvoření.
- *Každý ti v tichosti svěřujeme své osobní modlitby...*
- Prosíme skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Slůvko dětí

Posláni (J 12, 35-36)

35 „Ještě jen na malou chvíli je světlo mezi vámi. Dokud máte světlo, neustávejte v cestě, aby vás nepřekvapila tma; kdo chodí ve tmě, neví, kam jde.

36 Dokud máte světlo, věřte ve světlo, abyste se stali syny světla.“!

Požehnání (Nm 6, 24-26)

24 Hospodin tě požehná a ochrání tě,

25 Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv,

26 Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.‘

Píseň: EZ 483 - Slyš, jaká to libá píseň